

در زلزله‌ها، در سیلها، در حوادث طبیعی، در مسائل گوناگون، شما بسیج را در خدمت مردم مشاهده میکنید؛ این، آن چهره‌ی رسمی بسیج است که جزئی از سپاه پاسداران انقلاب اسلامی است، یک نیروی از آن است؛ لکن عقبه‌ی این چهره‌ی رسمی و آشکار، یک صحنه‌ی بسیار وسیع و قابل شمارش وجود دارد که خیلی مهم است برای کشور؛ هر شخصی.

۱۴۰۴/۰۹/۰۶

▼ حرف روز

چرا دلار می‌تازد؟!

اگر از عوامل سیاسی و ژئوپلیتیک فاصله بگیریم و ذره‌بین را بر عوامل داخلی قرار دهیم، در این صورت درمی‌یابیم که افزایش اخیر نرخ ارز نتیجه یک مجموعه عوامل ساختاری، سیاستی و روانی است که هم‌زمان بر بازار فشار وارد کرده‌اند. دولت تلاش می‌کند بازار را کنترل کند، اما واقعیت این است که ساختار اقتصادی و نهادی کشور با ثبات نرخ ارز سازگار نیست و به همین دلیل دولت برای مدیریت نرخ دلار محدود شده است.

در سطح بنیادین، ناترازی منابع و مصارف ارزی مهم‌ترین عامل بی‌ثباتی است. نیاز بالای اقتصاد به ارز برای واردات، قاچاق، سفر و تقاضای سرمایه‌های، با میزان درآمد واقعی هماهنگ نیست. وقتی عرضه کاهش می‌یابد، بانک مرکزی امکان تأمین کامل تقاضا را ندارد و بخش بزرگی از معاملات به بازار آزاد (جایی که از سوی دولت پاسخ داده نمی‌شود) منتقل می‌گردد. این فشار عرضه و تقاضا، خود را در جهش نرخ نشان می‌دهد.

در کنار این مسئله، بخشی از ارزهای صادراتی نیز به چرخه رسمی کشور بازمی‌گردند. عدم بازگشت ارز، منابع قابل مداخله بانک مرکزی را محدود می‌کند و طبیعتاً به افزایش نرخ ارز منجر می‌شود. عامل مهم دیگر، فروپاشی مرجعیت بانک مرکزی در تعیین نرخ ارز است. در گذشته نرخ رسمی مبنای اصلی بازار بود، اما امروز به‌دلیل کاهش ذخایر، تحریم‌ها و ضعف هماهنگی نهادی، مرجعیت قیمت‌گذاری به بازار آزاد و به‌ویژه بازار تتر منتقل شده است. تتر عملاً شاخص لحظه‌ای نرخ دلار شده و به دلیل ماهیت سفته‌بازانه خود، نوساناتش مستقیماً به بازار آزاد منتقل می‌شود.

در این فضا، سیاست‌های اشتباه داخلی نیز به بازار سیگنال افزایشی داده است. سیاست‌هایی مثل بازار توافقی و ایجاد تالار دوم اگرچه برای کشف نرخ واقعی طراحی شده بودند، اما در شرایط کمبود عرضه، نتیجه معکوس می‌دهند. نرخ‌های بالایی که در تالار دوم کشف شد به سرعت به عنوان علامت افزایش آینده دلار تلقی شد.

در کنار اینها، رشد شدید نقدینگی و تورم مزمن ارزش پول ملی را تضعیف کرده است. انباشت نقدینگی نتیجه کسری‌های بودجه‌ای طولانی‌مدت است و این حجم پول سرگردان، تقاضای سفته‌بازانه برای ارز و طلا را بالا می‌برد. از سوی دیگر، چندرخی بودن ارز، ضعف شفافیت و اجرا نشدن دقیق پیمان‌سپاری ارزی زمینه رانت، فساد و انگیزه خروج ارز را فراهم می‌کند. این ساختار معیوب باعث می‌شود که در نهایت بازار آزاد نرخ واقعی را تعیین کند نه دولت. تحریم‌ها نیز محدودیت جدی در نقل و انتقال ارز ایجاد کرده و حتی در شرایط وجود منابع، استفاده از آنها را دشوار و پرهزینه کرده است. همچنین انتشار اخبار مربوط به حذف نرخ ترجیحی ۲۸ هزار تومانی، اخبار و مباحث بودجه ۱۴۰۵ نیز انتظارات افزایشی را تشدید کرده‌اند.

مجموعه این عوامل باعث شده که نرخ ارز به‌گونه‌ای افزایش یابد که کنترل آن بدون اصلاحات ساختاری، هماهنگی نهادی و تقویت سمت عرضه و مدیریت کنترل سمت تقاضا امکان‌پذیر نباشد.

(علی محمدی)

▼ گزارش روز

تکیه بر باد...

یاسر ابوشباب، تروریست شناخته شده که در طول جنگ غزه همکاری گسترده‌ای با رژیم اشغالگر صهیونیست علیه مردم و مقاومت فلسطین داشت، توسط سرویس‌های امنیتی جنبش حماس در نوار غزه کشته شد. وی که روابط نزدیکی با گروه تروریستی داعش نیز داشت، در صدر فهرست افراد تحت تعقیب حماس قرار داشت. این عملیات نه تنها یک موفقیت امنیتی برای حماس محسوب می‌شود، بلکه پیام‌های سیاسی و امنیتی متعددی را در بر دارد و وضعیت فعلی نوار غزه و موازنه قدرت در آن را شفاف‌تر می‌سازد. ۱. تأیید قدرت غالب و اشراف اطلاعاتی حماس در غزه:

حذف هدفمند یاسر ابوشباب، برای چندمین بار نشان داد که حماس قدرت مسلط و نفوذ گسترده‌ای در نوار غزه دارد. این اقدام، روایت‌سازی رسانه‌ها و جریان‌های سیاسی غربی، عبری و گاهی عربی مبنی بر تضعیف ساختارهای امنیتی و حکمرانی حماس را به چالش می‌کشد. گزارش‌های متعدد از اعتراف مقامات صهیونیست نشان می‌دهد که حماس همچنان ده‌ها هزار نیروی نظامی در اختیار دارد و قادر به اجرای عملیات‌های پیچیده است. ۲. هشدار به دیگر عناصر همکار با دشمن: ابوشباب یکی از شناخته شده‌ترین عناصر همکار با اشغالگران در غزه بود. حذف او پیام هشدار آشکاری به سایر مزدوران و همکاران بالقوه رژیم صهیونی است. اعلام ضرب‌الاجل چندروزه حماس به دیگر همکاران برای تسلیم، جلوه‌ای از اقتدار امنیتی این جنبش و ایجاد رعب در شبکه همکار با رژیم صهیونی است. ۳. شکست پروژه‌های امنیتی رژیم صهیونی و ائتلاف منطقه‌ای آن: مقامات آمریکایی و صهیونیست پیش‌تر طرح‌هایی برای سپردن امنیت پروژه‌های عمرانی در غزه به ابوشباب داشتند. حذف وی عملاً این نقشه‌ها را با شکست مواجه کرد و نشان داد که تکیه بر عناصر خائن، حتی با پشتیبانی کامل مالی، اطلاعاتی و امنیتی، تضمینی برای بقای آنان در برابر اراده مقاومت نیست. این واقعه مهر تأییدی بر پوچی سیاست «تکیه بر باد» توسط خائنان و حامیان منطقه‌ای و بین‌المللی آنان است.

۴. تقویت محبوبیت و مشروعیت مقاومت: ابوشباب علاوه بر همکاری با دشمن، به غارت کمک‌های بشردوستانه و فروش آن به قیمت‌های گزاف به مردم محاصره‌شده غزه متهم بود. حذف چنین چهره‌ای که نماد خیانت و عامل سختی بیشتر مردم بود، با موجی از خوشحالی در جامعه فلسطین همراه شد. این اقدام از سوی حماس، هم دفاع از امنیت داخلی و هم اجرای عدالت در نظر شهروندان محسوب شد و محبوبیت و مقبولیت جنبش را در میان مردم تقویت کرد. شادمانی گسترده در شبکه‌های اجتماعی فلسطینی نیز گواه تأثیر مثبت این اقدام است.

عملیات حذف یاسر ابوشباب فراتر از یک اقدام امنیتی تک‌موردی است. این موفقیت نشان می‌دهد که محور مقاومت، باوجود تمامی فشارهای جنگ اخیر، همچنان توانایی لازم برای تثبیت حاکمیت داخلی، مقابله با خیانت و محدود کردن عرصه بر دشمن اشغالگر را دارد.

(مصطفی علیجانزاده)

▼ خبر ویژه

نفوذ ایران؛ بزرگترین چالش رئیس جدید موساد

سایگو آسولین، فرمانده ارشد سابق ارتش رژیم صهیونی و پژوهشگر مرکز مطالعات امور خارجی و امنیتی اورشلیم، درباره اولویت‌های رئیس جدید موساد، رومن گافمن، هشدار داد و اعلام کرد: «ایران تهدید اصلی برای اسرائیل است و هم‌زمان در مجموعه‌ای گسترده از جبهه‌ها علیه اسرائیل فعالیت می‌کند.» آسولین گفت برنامه محوری رئیس جدید موساد مقابله با تهران خواهد بود؛ زیرا به ادعای او، ایران «یک تهدید چندلایه» است که به‌طور هم‌زمان در حوزه‌های هسته‌ای، موشکی، سایبری، حلقه آتش اطراف سرزمین‌های اشغالی و شبکه نیروهای نیابتی در منطقه فعال است. او افزود: «نفوذ ایران تنها به مرزهای ما محدود نیست و در یمن، سوریه، لبنان و حتی آمریکای جنوبی و آفریقا قابل مشاهده است.» وی بخش عملیات روانی و نفوذ اجتماعی را یکی از محورهای مهم فعالیت کشورمان دانست و مدعی شد: «آنها سعی می‌کنند در شکاف‌های جامعه اسرائیل نفوذ کنند و هرج‌ومرج را تشدید کنند؛ این لایه کمتر از سلاح هسته‌ای خطرناک نیست.» آسولین تأکید کرد: «گافمن باید در برابر دشمنی که یک جنگ ترکیبی و چندبعدی علیه ما پیش می‌برد، مجموعه‌ای از عملیات‌های پیچیده را هدایت کند.»

فناوری؛ ستون اصلی آینده اقتصاد کشور

نشست مشترک مدیران ارشد بازار سرمایه و نمایندگان منطقه بین‌المللی نوآوری ایران با هدف تقویت پیوند میان اقتصاد دانش‌بنیان و بازار سرمایه برگزار شد. در این نشست، حجت‌الله صیدی رئیس سازمان بورس با تأکید بر تغییر ماهیت اقتصاد جهانی گفت: «اتکا به ذخایر سنتی مزیت پایدار ایجاد نمی‌کند و آینده اقتصاد ایران به شرکت‌های دانش‌بنیان گره خورده است.» او با اشاره به ضرورت حمایت نهاد ناظر از زیست‌بوم نوآوری افزود: «تجاری‌سازی حلقه‌ای است که اگر تقویت شود مسیر رشد ملی هموار خواهد شد.» مهدی صفاری‌نیا رئیس پارک فناوری پردیس نیز با اشاره به سابقه همکاری‌های مشترک با بازار سرمایه اظهار کرد: «تعامل ما با بورس از ۱۵ سال گذشته آغاز شده و اکنون با تبدیل شدن پارک به منطقه بین‌المللی نوآوری ایران، مأموریت ما در حوزه فین‌تک گسترده‌تر شده است.» او تأکید کرد که نیاز متقابل شرکت‌های فناوری و بازار سرمایه می‌تواند «به یک برنامه ملی تبدیل شود.» همچنین محمدعلی شیرازی مدیرعامل فرابورس، از آمادگی «بازار نوآفرین» برای پذیرش شرکت‌های دانش‌بنیان خبر داد و گفت: «۳۰ پرونده پذیرش در مرحله نهایی است و پارک می‌تواند شکاف میان شرکت‌ها و صندوق‌های VC را پر کند.»

نشست محرمانه در نیویورک

منابع آگاه از برگزاری نشستی محرمانه میان آمریکا، رژیم صهیونی و قطر در نیویورک برای بررسی احیای روابط پس از حمله رژیم صهیونی به دوحه خبر دادند. به نقل از اکسیوس، این نشست با حضور «استیو ویتکاف» فرستاده ویژه آمریکا، «دیوید بارنیا» رئیس سرویس جاسوسی رژیم صهیونی «موساد» و یک مقام بلندپایه قطری برگزار خواهد شد. اکسیوس گزارش داد که این اولین دیدار در سطح بالا از زمان توافق آتش‌بس میان رژیم صهیونی و حماس در نوار غزه است که با میانجیگری قطر حاصل شد. منابع آگاه افزودند، نشست با هدف تبادل نظر درباره از سرگیری روابط و بررسی مسیر پیش رو برگزار می‌شود. این دیدار در حالی انجام می‌شود که «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا خود را برای اعلام ورود به مرحله جدیدی از اجرای طرح آتش‌بس نوار غزه آماده می‌کند.

۷۰ هزار شعبه اخذ رأی سراسر کشور الکترونیکی شد

علی زینی‌وند، معاون سیاسی وزیر کشور و رئیس ستاد انتخابات، تأکید کرد: «تا پایان زمان رأی‌گیری، هیچ‌کس نمی‌تواند از نتایج انتخابات مطلع شود و خطاهای انسانی که در گذشته ممکن بود رخ دهد از بین رفته است.» وی درباره ویژگی‌های نوین این دوره از انتخابات تناسی افزود: «مرحله اجرایی انتخابات آغاز شده و تمامی اقدامات طبق برنامه زمان‌بندی پیش می‌رود.» زینی‌وند با توضیح سازوکار رأی‌گیری تناسی گفت: «شهروندان می‌توانند به کد فهرست حزب رأی دهند یا به ۲۱ نفری که مدنظر خودشان است. اگر یک حزب ۳۰ درصد آرای تهران را کسب کند، ۳۰ درصد از کرسی‌های شورای شهر به آن اختصاص خواهد یافت.» وی از الکترونیکی شدن کامل انتخابات خبر داد و افزود: «در حدود ۷۰ هزار شعبه اخذ رأی، احراز هویت و شمارش آرا به صورت تمام‌الکترونیکی انجام خواهد شد و احراز هویت از طریق اثر انگشت صورت می‌گیرد.» همچنین زینی‌وند اعلام کرد که همزمان با انتخابات شوراها، انتخابات مجلس و مجلس خبرگان نیز در حوزه‌های مشخص برگزار خواهد شد.

گوهر منافق!

بررسی‌ها نشان می‌دهد که اکانت گوهر عشقی در شبکه‌های اجتماعی توسط یکی از اعضای دفتر منافقین در آلمان مدیریت می‌شود. پیش از این نیز مشخص شده بود که اکانت «کانون حقوق بشر ایران» تحت مدیریت همان گروهک قرار دارد. خانه گوهر عشقی در رباط‌کریم از سال‌ها پیش به پاتوق برخی افراد نزدیک به منافقین با پوشش جعلی فعال حقوق بشر تبدیل شده است. این گروه با «گرفتن نبض احساسات اعضای خانواده، آن‌ها را تحریک می‌کنند.» گوهر عشقی سال‌هاست نقش مادر یا پیرزن داغ‌دیده را در رسانه‌های خارجی بازی می‌کند و خود را «مادر ستار بهشتی» معرفی می‌کند، در حالی که ستار بهشتی نوه او نبوده و وی تنها مادر بزرگ این وبلاگ‌نویس بوده است. این اقدام، بخشی از استراتژی منافقین برای تحت تأثیر قرار دادن افکار عمومی و بهره‌برداری از احساسات خانواده‌ها است.

▶ کارشناسان هواشناسی نسبت به فعالیت چند سامانه بارشی سیل‌آسا در سراسر کشور هشدار دادند. صادق ضیائی‌ان گفت: «تا پایان هفته اکثر استان‌ها شاهد بارش برف، باران، کاهش دما و طوفان خواهند بود.» این بارش‌ها از شمال‌غرب آغاز شده و تا سه‌شنبه به‌طور گسترده‌ای توسعه می‌یابد و استان‌های غربی، مرکزی و جنوب‌غرب را فرا می‌گیرد. محمد اصغری نیز تأکید کرد: «بخش قابل توجهی از ارتفاعات زاگرس سفیدپوش خواهد شد. کشاورزان استان‌های جنوبی برای انتقال محصولات به مکان‌های امن آماده باشند. بارش در تهران نیز طی امروز و فردا پیش‌بینی می‌شود.»

▶ سردار حسن حسن‌زاده، فرمانده سپاه محمد رسول‌الله(ص)، از افزایش چشمگیر متقاضیان عضویت در بسیج پس از «جنگ ۱۲ روزه» خبر داد. وی گفت: «پس از این جنگ، داوطلبان بسیار زیادی را برای عضویت در بسیج داشته‌ایم.» او تأکید کرد که این نیروها در بسیج سازماندهی می‌شوند «تا در خدمت مردم باشند.» حسن‌زاده همچنین با اشاره به آمادگی رزمی این نهاد افزود: «برای هر تهدید یا بحرانی راهکار متناسی پیش‌بینی شده است.» وی امنیت پایدار را مرهون استفاده از نیروی مردمی بسیج دانست.

▶ علی خریس، نماینده پارلمان لبنان، با تأکید بر مخالفت با عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونی گفت: «ما هرگز به زانو در نخواهیم آمد و زیربار عادی‌سازی نمی‌رویم.» وی افزود: «اسرائیل دشمن است و دوست نیست.» او با اشاره به سخنان نبیه بری، رئیس پارلمان لبنان، تأکید کرد: «عادی‌سازی در کار نخواهد بود.» خریس همچنین یادآور شد که لبنان کشوری متعلق به همه است و در برابر طرح‌های علیه خود با پایداری مقاومت خواهد کرد.

▶ وزیر صنعت، معدن و تجارت از راهاندازی خط تولید جدید خودروهای هیبریدی و برقی تا پایان سال جاری خبر داد. سید محمد اتابک گفت: «این تحول، گامی بزرگ به سوی بهبود صنعت خودروسازی داخلی و کاهش آلایندهاست.» وی افزود ظرفیت این خط تولید متناسب با تقاضای بازار افزایش خواهد یافت که می‌تواند به دسترسی بیشتر و کاهش قیمت‌ها منجر شود. به گفته وزیر، اکثر خودروهای جدید از موتورهای بهره‌مند می‌شوند که بر اساس دستور رئیس‌جمهور، مصرف سوخت آنها به زیر ۵ لیتر در ۱۰۰ کیلومتر خواهد رسید.

▶ محمد غروی، تحلیلگر سیاسی، با اشاره به نیت شوم آمریکا، اعلام کرد: «آمریکا به ایران می‌گوید سلاح را تحویل بده و هدف آن تسلط کامل است.» وی افزود: «ایران با دیپلماسی قدرتمند و حساب‌شده عمل می‌کند، اما آمریکا همان درخواست خلع سلاح را از گروه‌هایی مانند حزب‌الله و انصارالله دارد.» غروی تأکید کرد واشنگتن خواهان واگذاری تمام منابع قدرت برای سلطه است.

▶ ولید الکلیاتی، مسئول رسانه‌ای جنبش حماس در لبنان، با تأکید بر حق مقاومت گفت: «ملت فلسطین مذاکره بر سر سلاح را خط قرمز می‌داند.» وی افزود: «ما نیاز داریم سلاح داشته باشیم، نه اینکه آن را تحویل دهیم.» وی سلاح مقاومت را مشروع خواند و تأکید کرد که حماس با تمام بندهای طرح ترامپ موافق نبوده است. الکلیاتی اظهار داشت تا زمانی که اشغالگری ادامه داشته باشد، مقاومت نیز پابرجا خواهد ماند و آنچه دشمن می‌خواهد تسلیم فلسطینیان است.